

ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἐκ Ναυπλίου.

Ὁ ἐχθρὸς εἰσέβαλε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὰ χωρία τῶν δύο τμημάτων τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων, Κατζίνης καὶ Λιβαρτζίου, καὶ κατὰ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐσκήνωσεν εἰς Δάραν ἐκτεινόμενος ἕως εἰς τοῦ Καμπῶ τὸν μύλον καὶ τὰ περίξ χωρία. Τοῦτο μαθὼν ὁ Κ. Γεώργιος Λεχουζίτης, παραλαβὼν τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας, καὶ συναθροίσας καὶ ὄσους ἄλλους ἐδυνήθη, ἔδραμεν εἰς Σοποτόν, καὶ συνάξας καὶ τοῦ χωρίου ἐκείνου τοὺς ὀπλοφόρους, κατέλαβε τὰς δύο θέσεις τοῦ Σοποτοῦ, ἅγιον Ἀθανάσιον καὶ ἅγιον Γεώργιον, ὁπόθεν ἐδύνατο ὁ ἐχθρὸς νὰ εἰσβάλῃ εἰς Σοποτόν, καὶ ὀχυρώσας τὰς θέσεις ταύτας μετὰ ἱκανῶν στρατιωτῶν καὶ προφυλακῶν, παρετήρει τοῦ ἐχθροῦ τὰ κινήματα.

Κατὰ τὴν 14 τοῦ μηνὸς τὸ πρῶν ἐφάνησαν εἰς Χόβολην ἕως 250 ἵππεις, τοὺς ὁποίους καταδύαντες οἱ ἡμέτεροι ἐκτύπησαν ἀνδρείως, καὶ τοὺς ἠνάγκασαν εἰς ὀπισθοδρόμησιν. Ἄλλοι δὲ ἕως 500 ἐχθροὶ περάσαντες διὰ νυκτὸς ἔφθασαν εἰς Τριπόταμον, καὶ μέρος αὐτῶν ἀνέβησαν εἰς Βερσίτζιον. Οἱ εἰς Τριπόταμον προχωρήσαντες, μὴ εὐρόντες ἀντίστασιν ἐμβῆκαν εἰς τὸ ἐκεῖ νεόκτιστον μοναστήριον· ἐφόνευσαν τὸν κτίτορα αὐτοῦ καὶ τινὰς ἄλλους ἱερυμένους καὶ λαϊκοὺς, καὶ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω· οἱ δὲ εἰς Βερσίτζιον εἰσβαλόντες ἐκτυπήθησαν γενναίως παρὰ τῶν ἐγκατοίκων καὶ ἄλλων ἐκεῖ εὐρεθέντων, καὶ οὕτω δὲν ἐδυνήθησαν νὰ βλάψωσιν· ἐκτυπήθησαν προσέτι καὶ εἰς Νάσιαν καὶ Σκούπην. Οἱ ἐχθροὶ ἐπιστρέφοντες ἐδοκίμασαν καὶ δεύτερον νὰ εἰσβάλωσιν εἰς Σοποτόν· ὅθεν συνήχθησαν πάλιν εἰς Χόβολην περισσότεροι ἢ τὸ πρότερον· ἀλλ' εὐρεθεὶς ἐκεῖ ὁ Κ. Νικόλαος Φάσος μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν ἐκτύπησεν αὐτοὺς, καὶ ἀπεδίωξε. Τὴν ἐρχομένην νύκτα ἔμειναν οἱ ἡμέτεροι, οἱ μὲν εἰς Χόβολην, οἱ δὲ εἰς τὴν ράχιν τοῦ Σοποτοῦ, φυλάττοντες τὰς δύο θέσεις ταύτας, καὶ προσέχοντες ἐπιμελῶς εἰς τοῦ ἐχθροῦ

τὰ κινήματα. Τὴν 15 τοῦ μηνὸς τὸ πρῶν ἐν σῶμα ἐχθρικόν, ἀπὸ 1000 περίπου πεζῶν καὶ ἵππέων συσταμένον, ἐφάνη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Μοστιτζίου καὶ Κλιτόρου. Ἐδόθη ἀμέσως ἡ εἰδήσις περὶ τούτου καὶ πρὸς τὸν Κ. Γεώργιον Λεχουζίτην, εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον εὐρισκόμενον, καὶ οὗτος ἀφήσας τοὺς ἀναγκαίους εἰς φύλαξιν στρατιώτας, παραλαβὼν τοὺς λοιποὺς ἔδραμεν εἰς Μοστιτζιον καὶ Κλιτόρον, καὶ κτυπήσαντες τοὺς ἐχθροὺς ἐμπόδισαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς Μοστιτζιον. Ὀλίγοι δὲ τινες τῶν ἐχθρῶν ἐπρόφθασαν καὶ ἐμβῆκαν εἰς Κλιτόρον, καὶ ἐλεηλάτισαν ὀλίγας τινὰς οἰκίας· ἀλλ' ἐδιώχθησαν καὶ αὐτόθεν βεβλαμμένοι. Ὁ στρατηγὸς Σωτήριος Θεοχαρόπουλος, καὶ τὸ σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Ἀ. Λόντου προκατέλαβον τὴν σκάλαν τῶν Σουδενῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ προχωρήσαντες ἕως εἰς τὸ γεφύρι τοῦ Ἀμπίταγα, καὶ ἰδόντες τὴν θέσιν αὐτὴν προκατειλημμένην ἐπέστρεψαν εἰς Καρνέσι. Τοιοῦτοτρόπως ἐμπροσθέντες οἱ ἐχθροὶ ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσωσι καὶ περαιτέρω τῆς Κατζάνας, καὶ τοῦ Λιβαρτζίου ἐπέστρεψαν. Τὰ ἀντιταχθέντα εἰς τὸν ἐχθρὸν στρατεύματα ἔδειξαν ἀνδρίαν τῶντι, καὶ καταφρόνησιν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι ἄξια ν' ἀπολαύωσι τοὺς δικαίους ἐπαίνοους.

Ὁ ἐχθρὸς εἰσέβαλε συγχρόνως καὶ εἰς τινὰ χωρία τῆς Καρυταίνης, ἀλλ' ἐκτυπήθη καὶ αὐτόθι. Κατὰ γράμμα ἀπὸ 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐκ Σφυρίδας, χωρίου τῆς Καρυταίνης, οἱ ἐχθροὶ ἐπεριφέροντο ὀκτὼ ἡμέρας ἀπὸ Γρανίτζας ἕως εἰς Σφυρίδα, καὶ ἐκεῖθεν ἕως εἰς Λάστα, καὶ ἐντεῦθεν πάλιν εἰς Γκιούσι. Τρεῖς ὑπῆγαν κατὰ τῶν εἰς Σφυρίδα, καὶ τρεῖς ἀπεκρούσθησαν βεβλαμμένοι, καὶ κατὰ τοὺς μικροὺς αὐτοὺς πολέμους ζημιῶνται πάντοτε ὁ ἐχθρὸς. Οἱ Σφυριδιῶται, εἰ Μαγούλιανῖται, Βαλτεσινιῶται καὶ Ἀγριδολαστιῶται ἐφόνευσαν περὶ τοὺς πενήκοντα καὶ ἐζώγησαν δεκάπεντε. Μεταξὺ τῶν φονευμένων ὑπῆρχε καὶ τις μεγάλος, σχετικὸς τοῦ Ἰμπραχίμη. Οἱ δὲ Γρανιτζιῶται ἐφόνευσαν ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν.

Ὁ δὲ στρατηγὸς Σ. Σταϊκόπουλος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐνεδρεῖσαντες τὴν 16 πρὸς τὴν 17 τοῦ μη-

νός ἐφρονέσαν ἱκανούς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐπίασαν ἐπὶ τὰς ἑσπέρους.

Κατὰ δὲ τὴν 17 τοῦ μηνὸς τούτου περὶ τὸ δευτέρου πεντήκοντα ἐχθροὶ, πεζοὶ καὶ ἵππειοί, ἐξεληθόντες τῆς Τριπολιτζᾶς, καὶ διευθυνόμενοι πρὸς τὰ ἀσπίδια, εἰς τὸν Μύτικαν τοῦ Μπενδενίου (δέσποιν οὕτω καλουμένην, ἀπέχουσαν τῆς πόλεως σχεδὸν μίαν ὥραν) ἀπήντησαν τὸν χιλιάρχον Κωνσταντίνον Καζώνην Τζεπιανίτην μετ' ἄλλων τριάκοντα Ἑλλήνων. Οὗτοι ἀντισταθέντες ἐκτύπησαν τοὺς ἐχθροὺς ἐφρονέσαν ὀκτὼ ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐζώγησαν ἄλλους ὀκτὼ ἑλαβὸν καὶ ἐξ ἑσπέρων. Ὁ εἰρημένος χιλιάρχος ἀγωνίζετο ἐξ ἀρχῆς τοῦ πολέμου, καὶ μάχεται τῶντι ὑπὲρ πατρίδος καὶ πατρίδος, καὶ διὰ τοῦτο τιμᾶται κατ' ἀξίαν. Ἀλλ' ὡς εὐχθήμεν καὶ ἄλλοτε, εὐχόμεθα πάλιν, τὰ μικρὰ κατορθώματα νὰ γενῶσι μεγάλα.

— Ὁ Κορινθιακὸς κόλπος εὐρίσκειται ἀπὸ πολλοῦ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐλευθέρως μετακομίζονται εἰς Σάλωνα, Δομπρέναν καὶ Ψάβαν τροφαὶ καὶ πολεμοφόδια διὰ τοὺς ἐχθροὺς. Τὸ κακὸν τοῦτο θέλοντες νὰ ἐμποδίσωσιν οἱ χρηστοὶ πολῖται, Χρηστός Παλαιολογιάννης καὶ Δημήτριος Μεσηγιάννης ἀπεφάσισαν κατὰ γνώμην καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γ. Καζαϊσκάκη, καὶ ἠγόρασαν ἓν πλοιάριον, τράταν, καὶ μετὰ τὸ πλοιάριον τοῦτο, ἔχοντες καὶ 27 ἀνδρείους συντρόφους ἐξέπλευσαν. Ἐμδῆκαν προσέτι καὶ 200 στρατιῶται εἰς μικρὰ ἄλλα πλοιάρια, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ὑπῆγαν πρῶτον εἰς τὸν λιμένα τῆς Δομπρένας, ὅπου εὐρίσκοντο ἑπτὰ ἐχθρικά πλοῖα· ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσαν οἱ ἡμέτεροι νὰ ἐπιχειρήσωσι τι κατ' αὐτῶν, ὡς ὄντες προδομένοι. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν ἐκεῖθεν, καὶ μόνον τὸ μικρὸν πλοιάριον ὑπῆγεν εἰς τὸν λιμένα τῶν Σαλώνων. Κατὰ τὴν 17 τοῦ μηνὸς ἐκτύπησαν διὰ νυκτὸς μίαν ἐχθρικὴν γολέταν, τὴν καλειοτέραν εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, καὶ, θεοῦ βοηθοῦντος, ἐκυρίευσαν τὸ πλοῖον. Δύο τῶν ἡμετέρων ἐφρονεῦθησαν, καὶ ἑπτὰ ἐσπληγώθησαν. Πλησίον τῆς γολέτας εὐρέθη, κατὰ κακὴν τύχην, πλοῖον ἐμπορικὸν φέρων σημαίαν Σαρδηνικὴν. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἐπυροβόλησε τοὺς ἡμετέρους, καὶ οὕτως εἰδοποιήσεν τοὺς Τούρκους 18 ὄντας, μετὰ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ δύο χριστιανοί. Ἄν τὸ ἐμπορικὸν πλοῖον δὲν ἐπυροβόλοι, οἱ Τούρκοι ἤθελον καταληφθῆναι κοιμώμενοι, καὶ οὕτω δὲν ἤθελε βλαφθῆναι κανεὶς τῶν ἡμετέρων. Ἡ γολέτα εἶναι ἀρίστη ὀπλισμένη· ἔχει δέκα κανόνια, καὶ ἄλλα ὄπλα ἀναγκαῖα, καὶ δελεῖ χρησιμεύσει πολὺ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Ἡ τόλμη καὶ ἡ ἀνδρία τῶν ὀλίγων τούτων θαλασσιῶν εἶναι μεγάλη, καὶ παντὸς ἐπαίμου ἀξία.

— Μανθάνομεν ἐκ Σύρας ἀπὸ πλοίων, φησάντων ἐκεῖ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι εἰς τὴν βασιλικὴν τῆς Περσίας οἰκογένειαν ἐκινήθησαν πάλιν στάσεις, καὶ ὅτι ὁ πρεσβύτερος τῶν πολυπληθῶν υἱῶν τοῦ βα-

σιλέως ἀπεισάτητε κατὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ὁ πατὴρ εὐρέθη ἀναγκασμένος νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν βοήθειαν τῆς Ῥωσσίας. Ἀλλὰ τοῦτο χρήζει βεβαιώσεως.

— Ἐφημερίδες τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἀναγγέλλουσιν ἐξ εἰδήσεων ἀπὸ Νεοϋόρκου (New-York) ἀπὸ 10 Ἰουλίου ὅτι οἱ δύο πρῶτον πρόεδροι τῶν συμπολιτειῶν τῆς ἀρκτώας Ἀμερικῆς, εἰ Κύριοι Ἰῶν (John) Ἄδαμ (πατὴρ τοῦ νῦν προέδρου, Κυρίου Ἰῶν Κουίνκη (Quincy) Ἄδαμς), καὶ Ἰεφφερσὸν, ἀπέθανον κατὰ τὴν 4 τοῦ Ἰουλίου, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν πρὸ πεντήκοντα χρόνων (1776) ὑπεγράφη ἡ περὶ ἀνεξαρτησίας διακήρυξις τῶν συμπολιτειῶν. Καὶ οἱ δύο ἦσαν προδεδηκότες τὴν ἡλικίαν, ὁ πρῶτος 91, καὶ ὁ δεύτερος 84 ἐτῶν.

Περίληψις τῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ Κιουταχῆς ἀφ' οὗ ἀπάτητε μετὰ τὴν δολερὰν τοσπονηρίαν ὅλους τοὺς ὀπλαρχηγούς τῶν ἐσπέρων μερῶν, ἐκίνησεν ἡσυχὰ ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν. Τὴν 27 Ἰουλίου ἐπαρουσιάσθη ἐξωθεν τῆς πόλεως μετὰ ὅλας τὰς δυνάμεις, συνισταμένας ἀπὸ 6000 πεζικῶν, 2000 ἵππικῶν, καὶ πυροβολικῶν δυνατῶν ἀπὸ κανόνια 20, τὰ μεγαλῆτερα 18 ὀκάδων, γρανάτας 2, καὶ μορτάγια 4, τὸ μεγαλῆτερον 66 ὀκάδων. Ἡ πόλις ἐγκαταλελειμμένη ἀπὸ τὰ ξένα στρατεύματα ὑπερασπίζετο ἀπὸ 800 περίπου πολίτας Ἀθηναίους. Ἡ φρουρὰ αὕτη μερισμένη εἰς ἕκτασιν 24 βουρτζίων, μετὰ ὅλον τοῦτο εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας μετὰ μικρὰν βοήθειαν τῆς φρουρᾶς τῆς ἀκροπόλεως, ἔκαμε συχνὰς ἐκδρομὰς ἐναντίον τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, καὶ τὸ ἐβλάψεν σημαντικὰ (*). Τοῦ τείχους ὅμως ἡ κατάστασις εἰς ὅσους εἶναι γνωστὴ, καὶ τὸ δυνατόν πυροβολικῶν τοῦ ἐχθροῦ ἀντέτειναν εἰς τὴν ἀπίφασιν τῶν Ἀθηναίων, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάσισαν νὰ ἀποθάνουν παρὰ νὰ ἀφήσουν τὴν πόλιν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ βάρσαρος Κιουταχῆς, μὴν ὑποφέρων τὴν καταφρόνησιν τῶν Ἀθηναίων εἰς τὰς δυνάμεις του, τὴν καθημερινὴν ζημίαν ἀπὸ τὰς ἐκδρομὰς, ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῆ τὴν δύναμιν τοῦ πυροβολικοῦ του, τὸ ὁποῖον καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ἐκτύπησεν ἀκατάπαυστα τὸ ἀδύνατον τοῦτο τείχος, τὸ ὁποῖον ὄν παλαιὸν, καὶ μόνον, ἐβλάπτετο ὀχι ὀλίγον· ἡ ἐπιμονὴ ὅμως τῶν ἀκουράστων Ἀθηναίων μετὰ κόπους συνεχεῖς καὶ μεγάλους ἔκαμε νὰ ἀνθέξῃ ὑπὲρ πάντα λόγον εἰς μίαν τοιαύτην δύναμιν, καὶ τοιοῦτον πυροβολικῶν τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ἡμέρα ἦτον διωρισμένη εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν τειχῶν ἐναντίον

(*) Εἶναι ἀξιοσημείωτος ἡ μάχη τῆς 4 Ἰουλίου εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Λυκαίου. Οἱ Ἕλληες ἐξεληθόντες ἐκινήθησαν τὸ ἵππικὸν τοῦ ἐχθροῦ εἰς πέραν τοῦ Λυκαίου· ὥστε τὸ ἠνάγκασεν ν' ἀφήσῃ τὰ ἄπλα, καὶ νὰ πιάσῃ τὸν λόφον τοῦ Ἀγγέλιου, διὰ νὰ ὑπερασπισθῆ. Ἡ φρουρὰ τοῦ ἐχθροῦ ἔγινε μεγάλη, καὶ ἐπαρηφρονημένη ἀπὸ ἐξ ἀίχμας τῶν τῶν ὁποίων ἐπὶ τὰς ἀπὸ τῶν ἡμετέρων. Περισσότεροι τῶν 300 ἐφρονεῦθησαν, καὶ ἐσπληγώθησαν.

τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἡ νύκτα ἐπροσκαλοῦσε τοὺς πολι-
ερκόμενους εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῆς βλάβης, τὴν ὅποιαν
ἐπενόησεν εἰς τὰ τεῖχη τὸ πυρροδικόν. Εἰς τὸ
δεῦρον ἐβλεπέ τις καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀξιωματικούς τῆς
φρουρᾶς συνεργούντας μὲ τὸ παράδειγμα των. Ἦλθεν ὁ-
μως ἡ ἀκαταμάχητος ἀνάγκη ἐναντίον εἰς τὴν γενναί-
τητα καὶ καρτερίαν τῶν Ἀθηναίων. Τὸ τεῖχος κτυ-
ποῦνεν ἀδιακόπως εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολι-
ερκίας μὲ μεγάλην ἔσμην ἐκατάτησε πλέον ἀδύνατον
ν' ἀπαποκρίνεται εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῶν ὑπερασπι-
στέου. Ἀνοίχθησαν πολλοὶ ὁδοὶ εἰς τὴν λύσσαν
τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὅποιος, βλέπων εὐκολυμένον τὸν σκο-
πὸν αὐτοῦ, ἐσύναξεν ὅλας τὰς δυνάμεις πλησίον τῆς
πόλεως, καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἔφοδον τὴν 3 τοῦ Αὐ-
γούστου. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκαταγίνοντο ὅλην ἐκείνην τὴν
νύκτα εἰς τὸ νὰ γεμίσουν τὰ χαλασμένα μέρη τοῦ
τεύχους. Ὁ ἐχθρὸς παρατηρήσας εἰσέπεσεν εἰς μίαν
δέσειν τοῦ καλεδαφισμένου τεύχους· οἱ φύλακες ἐκα-
ταγίνοντο δι' ὅλης τῆς νυκτὸς νὰ σκάπτουν, καὶ νὰ
ἀγωνίζονται νὰ διορθώσουν τὸ ἀδιόρθωτον ἀνοιγμα τοῦ
τεύχους· ὁ ἐχθρὸς ὤρμησεν ἐνθουσιασμένος, καὶ οἱ
φύλακες μὲ ὀλίγην ἀντίστασιν, μὴν ἔχοντες οὔτε τεῖ-
χος, οὔτε ὅσπῃτις ἐκεῖ πλησίον νὰ σταθῶν, ἠναγκά-
σθησαν νὰ ὑποχωρήσουν. Ἡ ἀντίστασις ἔγινεν εἰς
ὅλα τὰ μέρη τοῦ τεύχους ἀρκετῇ· ὁ ἐχθρὸς ὁμως
κυριεύσας ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐπροχώρησεν εἰς τὴν πό-
λιν· ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔγινεν ὑποχώρησις γενικὴ μετὰ
μίαν ὥραν. Οἱ Ἀθηναῖοι ὑποχωρήσαντες ἠχυρώθησαν
εἰς τὰ περὶ τὴν ἀκρόπολιν ὅσπῃτις, καὶ ἐπολέμη-
σαν ἀρκετὰ, κατέχοντες τὰς περὶ τὸ φρούριον δέσεις.
Ἡ κυριευσίς τῆς πόλεως, καὶ τὸ πυρροδικόν τοῦ ἐχ-
θροῦ, μ' ὅλον ὅτι δὲν ἐπροξένησαν μεγάλην πραγ-
ματικὴν ζημίαν, ἔκαμαν ὁμως αἰσθαντικωτέραν, καὶ
τρομερωτέραν τὴν πολιορκίαν εἰς τοὺς στρατιώτας. Ἡ
φρουρὰ τῆς ἀκροπόλεως ἐναντίον εἰς τὰς πρὸς αὐτοὺς
ἐνεργεσίας τῶν Ἀθηναίων ὀλοκλήρους πέντε χρόνους,
ἐναντίον εἰς τὰ φρονήματα τοῦ ἀρχηγῶ των, καὶ πλη-
ρωμένη τοὺς μισθοὺς, ἐδάθη εἰς λειψοταξίαν· ἀλλ' οἱ
Ἀθηναῖοι καίόμενοι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ σώσουν τὸ
φρούριον, διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ ὁποίου ἔκαμαν τό-
σας καὶ τόσας δυσίας, μ' ὅλον ὅτι ἀνέτοιμοι εἰς
τὴν πολιορκίαν, καὶ πολλοὶ γυμνοὶ, κατεφρόνησαν ὁ-
μως πᾶν ἐμπόδιον, καὶ ἔξω ἀπὸ ὀλίγους, οἱ ὅποιοι
ἐβγήκαν συνοδεύοντες τὰ γυναικόπαιδα, ὅσα εὐρέθησαν
εἰς τὴν πόλιν, ἐστάθησαν οἱ λοιποὶ νὰ ὑπερασπι-
σθῶν τὴν γῆν, ἡ ὅποια σκεπάζει τὰ λείψανα τῶν
παλαιῶν καὶ νέων ἡρώων, καὶ νὰ ταφῶν μαζί μὲ τὰ
ἀθάνατα ἔργα τῶν προγόνων των.

Ἄλλ' ἔχετε χρηστὰς ἐλπίδας, Ἕλληνας! Ἡ
φρουρὰ, ἡ ὅποια ὑπερασπίζεται τὴν σήμερον τὴν ἱε-
ρὰν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι πολιτικὴ ἔθικη, καὶ
μὴν ἀμφισβάλτετε ὅτι θέλει δώσει νέας ἀφορμὰς ἡρωϊ-
σμοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου,
συνωμνυμένος ἀπὸ συναγωνιστὰς φιλοτίμους καὶ ζηλω-
τὰς, μᾶς ὑπόσχεται ἐπιμονὴν σταθερὰν, καὶ ἀτρόμη-

τον. Ἀλλὰ κινήσατε καὶ σεῖς πρόθυμοι ἐναντίον τοῦ
ἐχθροῦ, ὁ ὅποιος μολύνει τὴν ἱερωτέραν γῆν τῆς Ἑλ-
λάδος, καταπατῶν καὶ ἀνασκάπτων τὰ μνήματα τῶν
σωτήρων τῆς πατρίδος ἐναντίον τῶν βαρβάρων Περσῶν,
τοῦ Μιλτιάδου, τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Ἀριστείδου,
τοῦ Κίμωνος. Σεδασθήτε τὰ ἀθάνατα ἔργα τῶν προ-
γόνων μας, τὰ ὅποια συντρίβει ἀνηλεῶς ὁ βάρβαρος Κιου-
ταχῆς. Ἡ βαρβαρότης ἠγγίσειν ὅλους τοὺς χριττια-
νοὺς τῆς Εὐρώπης, τοὺς ὁποίους μὴν ἀμφισβάλτετε
ὅτι θέλετε ἔχει συναγωνιστὰς θεομῶν, καὶ τῶν ὁποί-
ων τὴν ἐκδίκησιν τρέμει καὶ αὐτὸς ὁ βάρβαρος ἐχθρὸς.

Ἐκ τοῦ φρουρίου τῶν Ἀθηνῶν 1826 Αὐγούστου 29.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος μηνὸς μετέβη εἰς
τὴν ἄλλην ζωὴν καὶ ὁ στρατηγὸς Κ. Δημῖος Καλ-
τζᾶς. Ὁ γενναῖος οὗτος πολεμικὸς, καὶ ἀγαθὸς πολί-
της, γέννημα τῆς ἐπαρχίας Λιδωρικίου, ἐφύλαξεν
εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του μῖσον, ἀσπονδὸν
κατὰ τῶν τυράνων τῆς Ἑλλάδος. Τρομερὸς πάντοτε
εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ὅσοι τὸν ἐγνώριζον, δὲν ἔλαβεν
οὐδὲ μικρὰν ἀντίστασιν εἰς τὸ νὰ ὑποτάξῃ τοὺς εἰς
τὰς ἐπαρχίας Λιδωρικίου καὶ Μαλαντρίνου κατοικοῦν-
τας καὶ παροικοῦντας Τούρκους εἰς τὴν πρώτην ἀρ-
χὴν τῆς ἐπαναστάσεως· ἐξετάθη εὐθὺς μὲ μεγάλην
ὄρμην, καὶ ἔφθασεν ἕως εἰς τὰ τεῖχη τῆς Ναυπά-
κτου. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἐν ᾧ οἱ κάτοικοι τῶν
χωρίων Σαλώνων Μαυρολιθαρίου ἐπολιορκούντο ἀπὸ τοῦ
Δελχὰ Φέζον μὲ χιλίους διακοσίους ἐχθροὺς, ὤρμη-
σε μὲ ἑξήντα μόνον στρατιώτας, κατεδίωξε τοὺς ἐχ-
θροὺς καὶ ἔλαβεν εὐκαιρίαν, νὰ διασωθῶσιν οἱ κάτοικοι
ὑπὲρ τὰς χιλιάς ψυχάς. Ἐπολέμησε γενναῖος ὁμοῦ
μὲ τὸν Ἰ. Γούραν καὶ Χρηστὸν Κοσμᾶ Σουλιώτην
εἰς τὸν Ἄετον, δέσειν ὀχυρὰν πλησίον τῆς Ἰωάννης,
πρωτευούσης πόλεως τῆς Νεαπάτρας. Ἐγένετο συμ-
μέτοχος τῆς δόξης τῆς λαμπρᾶς νίκης τῶν Βασιλι-
κῶν, ἀποστείλας τριακοσίους ἐκλεκτοὺς στρατιώτας·
ἦτον συναγωνιστὴς ἄοκνος εἰς τὰς κατὰ καιροὺς γε-
νομένας ἐφοδοὺς ἐναντίον τῆς ἀνω εἰρημένης Ἰωάννης,
ἡ ὅποια διὰ τὴν ὀχυρότητα καὶ τὴν μετὰ τοῦ Ζη-
τουρίου γεινῆσιν ἔμεινε μέχρι τοῦδε ἀνάλωτος. Ἦ-
τον ἐπίσης συναγωνιστὴς εἰς τὴν λαμπρὰν νικὴν τῆς
Ἀμπλιανῆς, καὶ ἐξεστράτευτε πολλάκις εἰς τὰ μέ-
ρη τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος πρὸς βοήθειαν τῶν ἐκεῖσε
καταπολεμουμένων συναδελφῶν, καὶ ἐσχάτως ἀπέστει-
λεν εἰς Μεσολόγγιον τὸν γενναῖον ἀνεψιόντου Καλύ-
θαν, ἐν ᾧ αὐτὸς παρέμενεν εἰς τὸ ἐκτὸς Μεσολογγίου
στρατόπεδον. Ἐν συντόμῳ ἄξιος ἀρχηγὸς τῶν ἀνδρεί-
ων κατοίκων τοῦ Λιδωρικίου, δὲν ἐφάνη ποτὲ ἀμελής
ἢ ἀργοκίνητος, ὅσάκις αἱ περιστάσεις τοῦ πολέμου
ἀπαιτοῦσαν συνδρομὴν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν. Καὶ ἐ-
σχάτως μὴ Δελχῆτας νὰ δείξῃ οὔτε φαινόμενα σημεῖα
ὑποταγῆς εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ νὰ ἀμαυρώσῃ διὰ
τούτου τὰ ἐλεύθερα φρονήματά του, μετέβη εἰς Πε-
λοπόννησον, ὅπου ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ ἐπιστρέψῃ
μετὰ στρατευμάτων εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, δια-

να ἀποδιώξωσι τοὺς κατὰ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας
δυσπαρμένους Τούρκους. Ἀποδείξεις ἀναντίρρητος τῶν
καθαρῶν περὶ πατρίδος καὶ φιλελευθέρων φρονημάτων
εἶναι, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀγωνίαν τοῦ
κατάτου παραφρονῶν δὲν ἔλεγεν ἄλλο, εἰμὴ „ Μακρὰν
ἀπὸ τοῦς Τούρκους. Ὁ σταυρὸς θὰ νικήσει.
F. A.

Μία ἐπιστολὴ τῶν Κυρίων προκρίτων τῆς Ἰδρας,
ἀποτεινομένη εἰς τοὺς ὀπλαρχηγούς τῆς ἠρωϊκῆς φρου-
ρᾶς τοῦ Μεσολογγίου, δημοσιεύθη εἰς τὸν Ἀριθ. 240
τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελε φα-
νῆ παράλογον τὸ νὰ κάμω τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις,
αἱ ὁποῖαι ἔχουσι βάσιν στερεὰν τὸ φιλοδίκαιον, καὶ
τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀθωότητος.

Ἄν εἶναι δίκαιοι οἱ κατὰ τῶν πρωταιτίων τῶν τα-
ραχῶν τῆς Πελοποννήσου ἀποστοξεύμενοι πικροὶ ἔλεγ-
χοι εἰς τὴν ἀνω εἰρημένην ἐπιστολὴν, τοῦτο δὲν νο-
μίζω χρέος ἰδικόν μου οὔτε νὰ τὸ ἐξετάσω, οὔτε
νὰ δημοσιεύσω τὴν γνώμην μου. ἐκεῖνο ὅμως, ὡς οὐ μὲ
ἐφάνη ἀδικον εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, εἶναι τὸ νὰ
συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν γενικὴν ταύτην κατηγο-
ρίαν ὅλοι οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς ἠρωϊκῆς (ὡς ὁμολογοῦ-
σιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Κύριοι) φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου,
ἐν ᾧ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι ὅλως διόλου ἀ-
τεύθυνοι. Ἄς ἐξηγηθῶμεν περὶ τούτου πλατύτερα.

Οἱ διασωθέντες ἐκ τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου
ὀπλαρχηγοὶ, ἀφ' οὗ ἐνδόξως ἐξῆλθον ἀπὸ τὸν ἱερὸν
ἐκεῖνον περίβολον, ὅπου ἀντεπάλαισαν ἐπὶ πολὺν χρό-
νον ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἐλευθερία, μὲ τὴν ἀσέδει-
αν καὶ τὸν ἀνδραποδισμόν, ἐσύρθησαν γυμνοὶ, ἀνυ-
πόδητοι, ἀσθενεῖς, πληγωμένοι, πεινασμένοι καὶ μορ-
φὴν μόνον ἀνθρώπου φέροντες ἕως εἰς τὴν πόλιν τοῦ
Ναυπλίου, τὴν καθέδραν τῆς διοικήσεως.

Μόλις συνῆλθον ἀπὸ τὰς ἀπεριγράπτους κακουχί-
ας, καὶ ἐθεράπευσαν τὴν ἐσχάτην ἐνδειάν των μὲ τὴν
γενναίαν, ἀλλὰ μικρὰν ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας των συν-
εισφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ Ναυπλίου, καὶ εὐθὺς ἀρ-
χισαν πάλιν νὰ ἐκπληρῶσιν ἀκριβῶς τὰ πρὸς τὴν πα-
τρίδα χρέη των. Οἱ ἐγχώριοι Μεσολογγίται ὑπὸ τὴν
ἡγήσαν τοῦ στρατηγοῦ Γιαννάκη Ραζῆ, καὶ Μήτηρου Δελι-
γεώργη εὐρίσκονται εἰς τὴν φρουρὰν τῶν ὀχυρωμάτων
τῶν Μύλων καὶ τοῦ Καστελίου. ἄλλοι (*) ἐξεστρά-
σαν πρὸ καιροῦ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ
τὴν ἡγήσαν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ Καραϊσκάκη. ἀπὸ
τοὺς εὐρίσκομένους εἰς τὸ φρούριον τοῦ Παλαμηδίου εἰς
τὸν Ἀριθ. 89 ἀνέφερεν ἡ γενικὴ Ἐφημερίς τὰ ὀνόμα-
τα ἐκείνων, ὅπου μὲ κοινὴν ὄλην τῆς ἐν Παλαμηδίῳ
φρουρᾶς στρατιωτικὴν συνδρομὴν ἐξεστράτευσαν εἰς τὴν
Ἀττικὴν. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀνδραγαθία, τὴν ὁποίαν
ἔδειξεν μέρος αὐτῆς τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου εἰς

(*) Ὅσοι εἶναι ὁ στρατηγὸς Κωνσταντῖνος Βέρης, καὶ ὁ Πέτρος
Φαρμάκης, καὶ ἄλλοι τινές.

τὴν περὶ Τριπολιτῶν μάχην ὑπὸ τὴν ἡγήσαν τοῦ
στρατηγοῦ Νικήτα. Μένουσι καὶ εἰς τὴν φρουρὰν
τοῦ Παλαμηδίου εἰσέτι ἑπτὰ ἐκ τῶν εἰρημένων ὀπλαρ-
χηγῶν (*). Εὐρίσκονται καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς (**), ἢ ἀ-
σχολημένοι εἰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις των [***].

Ἐκ τούτων φαίνεται προφανέστατα, ὅτι οἱ πε-
ρισσότεροι ἐνεργῶσιν εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν ἀγῶνα μὲ τὴν αὐ-
τὴν ζέσιν καὶ δραστηριότητα, καὶ μικρὸν μέρος, μι-
κρότατον ἴσως ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ δικαίως τὴν πρὸς ὅ-
λους ἀποτεινομένην κατάκρισιν.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἠγωνίσθησαν τόσον καιρὸν εἰς τὴν
μακρὰν καὶ πολυώδυνον ἐκείνην πολιορκίαν. ἔβαψαν τὰ
χώματα τῆς ἱερᾶς ἐκείνης γῆς μὲ τὸ αἷμά των. ἔ-
γινεν ἡ πόλις ὅλη δυσιασθήριον, ὅπου ἐπρόσφερον ἐ-
λκευτῶματα γονεῖς, ἀδελφοὺς, γυναῖκας, τέκνα,
συγγενεῖς, καὶ παλαιούς συντρόφους. ἀφ' οὗ ἀκόμη
καὶ τῶρα δὲν ἀπηύθησαν, δὲν ἀποφεύγουσι τὸν πό-
λεμον, ἀλλὰ φιλοτιμοῦνται, ποῖος νὰ πρωτοτρέξῃ εἰς
τὸν ἀγῶνα (****). ἐν ᾧ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ πολυ-
αξίθμους συγγενεῖς ἔμειναν μόνοι, μονώτατοι. στοχά-
ζομαι, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ γίνεταί μεταξὺ ἐνόχων
καὶ ἀθῶων ὀρθὴ καὶ δικαία διάκρισις.

Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι οἱ Κύριοι πρόκριτοι τῆς
Ἰδρας ἀπὸ καμμίαν ἄλλην αἰτίαν δὲν παρεκινήθησαν,
εἰμὴ ἀπὸ ζῆλον πατριωτικόν. ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς
ἐνθυμίσωμεν ὅτι τὰ σέσηπώτα μέλη χρειάζονται σίτη-
ρον καὶ πῦρ, διὰ νὰ θεραπευθῶσι. τὰ ὑγιᾶ ὅμως διὰ
σφοδρῶν προσβολῶν πληγόνονται, καὶ τὸσφ μᾶλλον,
ὅσον εἶναι πλέον εὐαίσθητα.

Ἐκρίνα εὐλογον νὰ δημοσιεύσω τούτην μου τὴν γνώ-
μην ὄχι μὲ σκοπὸν νὰ ἐλέγξω ἢ νὰ κατακρίνω τινὰ,
ἀπαγε! ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον νὰ ὑπερασπισθῶ τὴν
ἀθωότητα τῶν κατ' ἀγνοίαν βέβαια κατηγορηθέντων
ὀπλαρχηγῶν, ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πατρίδος μας,
καὶ ἐνώπιον τῶν φιλανθρώπων χριστιανῶν τῆς Εὐρώ-
πης, οἱ ὁποῖοι ἐπιδαφιλεύονται καθ' ἐκάστην τοσαύ-
τας τιμὰς καὶ προσφορὰς εἰς τὴν ἠρωϊκῶς διασωθεῖ-
σαν αὐτὴν φρουρὰν, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι οἱ Κύ-
ριοι πρόκριτοι τῆς Ἰδρας δέλου ἀναγνώσει μὲ με-
γάλην εὐαρέσκειαν τὴν γνώμην μου ταύτην, βλέπον-
τες ὅτι σπεύδω νὰ θεραπεύσω μίαν πληγὴν, τὴν ὁ-
ποίαν εἰς ἀθῶους ἀδελφούς των κατ' ἀγνοίαν ἐπροξέ-
νησαν.

Ἐν Ναυπλίῳ 1826 Σεπτεμβρίου 16.

Γεώργιος Αἰνιάν.

(*) Οἱ εἰς τὴν φρουρὰν τοῦ Παλαμηδίου μέναντες μετὰ τοῦ στρα-
τηγοῦ Θεοδωρᾶκη Γρίβα εἶναι ὁ Γαλάνης Πάνου, Κωνσταντῆς Δροσίνης,
Γιαννάκης Κεουζαφτόπουλος, Χρῆστος Τζαούσης, Κωνσταντῆς Καπογαρη-
γάκης, Ν. Κασμεύλης, καὶ Γ. Γεραθανάσης.

(**) Ἀσθενεῖς ὁ Δημήτριος Μακρῆς, ὁ Γ. Βαλτινός, καὶ ἄλλοι τινές.

(***). Οἷον ὁ Ἀνδρέας Ἰσκού, Ἀποστολάκης Κουτούρης καὶ ἄλλοι.

(****) Ἄς ἀναγνώσῃ δεξιθεὶς τὴν Ἀριθ. 89 τοῦ Γεν. Ἐφημερίδος.